

Kjøbenhavnsposten.

Redigeret og udgiven af A. P. Liunge.

11te Aarg.

Mandag d. 20. Februar 1837.

Nr. 52.

Forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten sævel i Danmark som i Hertugdommerne.

Bidrag

til nærmere Forståelse

mellem Forf. af de i „Kbhvnspr.“ Nr. 365 f. A. og
Forf. af de i s. Bl. Nr. 22 d. A. fremsatte Bemærk-
ninger om det lærde Skolevesen.

Quidquid est, quod in controversia aut in contentione
versetur, in eo, aut sitne, aut quid sit, aut quale
sit, quæritur.

Cic. Orat. XIV.

Jo mere den Forstnævnte af de twende ovenanførte
Forsattere er sig bevidst, at han oprigtigen vil være og
paa skjonne enhver Foranstaltung, der kunde sigte til en
hensigtsmæssig Forberedelse for tilkommende Lærere ved
de lærde Skoler, desto mere usjørt har det været ham,
at Forf. til det sidstnævnte Bidrag har tillagt ham,
eller i det mindste bragt en af hans Bemærkninger i
Forbindelse med en Anskuelse, om hvis Urigtighed der
blant forstandige Skolemand vel ikke kan være mere
end een Mening. Hvis det imidlertid skulde være Til-
fældet med Flere end Forf., at de have lagt en Betyd-
ning i mine Ord, i hvilken jeg ikke kunde ønske at see
dem forestaaede, da kan jeg ikke andet end betragte det
oven nævnte Bidrag som en velskennen Anledning til en
noiere Forklaring. Efter at jeg nemlig i det omhand-
lede Stykke af mine Bemærkninger havde ytret, at
Skolemandens Dannelse først kan siges at fuldendes
ved en Forening af den videnskabelige Dulighed med
den praktiske, og erklaaret denne sidste for et Resultat
af Lærerens Virksomhed i Skolen selv, har Forf. deraf
taget Anledning til at betegne denne Uttring som et
Udtryk af deres Synsmaade, der mene, „at der ikke
behoves nogen egentlig forberedende Dannelse for Læ-
rerembedet, eller at Lærerne ene og alene paa Erfarin-
gens Vej kunne erhverve sig den praktiske Dulighed, og
at altsaa hver den, som er i Besiddelse af de fornødne
Kundskaber, ogsaa har, eller dog snart kan erhverve sig
Dygtighed til at meddele dem til Ungdommen.“ — Men

i disse Ord indbefattes twende Sætninger af et ikke
ganske beslagtet Indhold, og af hvilke kun den ene fal-
der sammen med den af mig fremsatte Paastand, der
altsaa ikke med Rette eller ubetinget kan siges at være
grundet i hin Synsmaade, saaledes som den her er
bleven udtrykt. — Jeg har nemlig ingensteds i mine
Bemærkninger ytret, at en forberedende Dannelse for
Lærerembedet ei var nødvendig; og dog er Antagelsen
af en saadan Unnødvendighed opstillet af Forf. som den
første Sætning i den Synsmaade, som han vil gjen-
kjende i den af mig fremsatte Mening. Men denne
Sætning er jo umegteligen forsikkellig fra den, som Forf.
henstiller umiddelbart ved Siden deraf, ligesom det an-
det Punkt i den omtalte Synsmaade, i det nemlig
denne tillige skulde udtales sig i den Paastand, at den
praktiske Dulighed alene kunde opnaaes paa Erfarin-
gens Vej, og herom er det, jeg har ytret en betrof-
tende Mening, hvilken jeg endnu vedkjender mig, vel
at mærke, naar den forklares i Overensstemmelse med
den virkelige Sammenhæng af vedkommende Sted. Det
er altsaa aabenbart, at jeg ikke har — hvad dog Forf.
beskylder mig for — „paa en forunderlig Maade sam-
menslænget den praktiske Dulighed“ *).... med den for-
beredende Anvisning til samme“, og, naar ikke Forf.’s
Betragtninger iovrigt netop talede derimod, kunde man
snart fristes til at tillægge ham selv en saadan Ucor-
recthed, for saa vidt som han, med en tilsyneladende
Inconsequents, i det først anførte Citat har knyttet de
didhørende Led til hinanden ved et „eller“, som om de
twende deri indeholdte Sætninger entrent være eens-
tydige.

Jeg indseer imidlertid let, hvorledes den Omstæn-
dighed, at jeg ikke udtrykkeligen har omtalt det On-

*) Naar Forf. her indskyder den Sætning: „som vistnok
ene kan erhverves under Embedsførelsen selv“, da
vedkjender han sig derved en Mening, som han dog
ovenfor, i det først citerede Sted, sjældt med foran-
dere Ord, har henvist under en Synsmaade, som
han agter for Fordærvelig.

Tale om en saadan Dannelse for Lærerembedet, der samtidig med Udførelsen af dette, ikke først tager sin Begyndelse, men befordres og udvides til den for Enhver mulige Fuldkommenhed."

Det er mit Haab og mit Ønske, at jeg ved de her meddelede Oplysninger tilfredsstillende maa have frasagt mig en Synsmaade, som Fors. har troet at kunne paavise i en enkelt af mine tidligere Ytringer. Om disse indrommer jeg villigen, at de ved den første og løselige Betragtning kunne vække en lige saa løselig Formodning om en Tilboelighed hos Indsenderen til den angivne Synsmaade; men nødvendige Grunde for en saadan Formodning indeholdt de sandeligen ikke. Hvorvidt deraf For. havde burdet foretrække at inddede sine Forhandlinger med en Opsordring til Indsenderen om en noiere Forklaring i Henseende til Realiteten af vedkommende Punkt, i Stedet for at han nu har taget og ponered det som allerede givet, dette er et Spørgsmaal, hvorved jeg her saa meget nødigere vil dvæle, som jeg ingenlunde kunde ønske fra min Side at give denne Meddelelse en uvenlig Retning, men tvertimod har forsøgt at leve "et Bidrag til nærmere Forstaelse" med en Forfatter, hvis Meninger om det lærde Skolevæsen vistnok i det Væsentlige ikke ere synderligt afsynende fra nærværende Indsenders.

Nyheds-Post.

København, den 20de februar 1837. Bulletin den 20de februar: „H. M. Majestæt Kongen har havt en meget god Nat og Bedringen vedbliver.“

— Tirsdagen den 2den Marts er bestemt at holdes Generalforsamling i Konstforeningen, ved hvilken i det Væsentlige følgende vil blive forhandlet: 1) Fremlegges Indberetning fra den Committee, der er valgt til at bedømme de indkomne Skizzer til Udførelse af et Historie-Maleri i det Større, hvorfaf erfares, at det er overdraget til Hr. Adam Müller at udføre et saadan Maleri efter den af ham indsendte Skizze, der forestiller „Luther paa Rigsdagen i Worms“, for hvilket Malerier Udførelse i i legemsstore Figurer er med Generalforsamlingens dertil under 28de April f. A. givne Bemyndigelse, blevet ham tilsagt et Honorar af 500 Specier. Som det Sted, hvor Maleriet, naar det er udført, skal opfølles, er af Committeeen foreslaet enten Helligeistes Kirke her i Staden eller Domkirken i Roskilde. 2) Da det i Generalforsamlingen den 10de Marts f. A. er vedtaget, at der for det første i 5 paa hinanden følgende Aar maa af den aar-

lige Indtægt bestemmes en Sum af i det mindste 500 Species for hvert Aar til Anvendelse for større Konstnere, henhørende til Maleri og Sculptur, og da en saadan Sum er af Foreningens Indtægter for sidst afgigte Aar blevet forbeholdet til Udførelse af det nys ommeldte Maleri, har Administrationen formeent, at det større Arbeide, til hvilket Udførelse der af indeværende Aars Indtægter kunde forbeholdes en Sum af intil 500 Species, maatte henhøre til Sculptur. Som Gjenstand for et saadant Arbeide foreslaaes: enten en Dobefont, udført i Bronze eller terra cotta, hvilken skulde bestemmes for en af Landets Kirker udenfor København, efter hvad Generalforsamlingen til sin Tid nærmere maatte beslutte des-angaaende. Valget terra cotta, kunde muligen 2 eller flere Exemplarer erholdes; eller: den plastiske Decoration i Stuk omkring Uhret og i de dertil svarende Lunetter paa samme Bæg i Universitetsbygningens Vestibule. Over det Arbeide, hvilket Udførelse vedtages af Generalforsamlingen, maatte vedkommende Konstnere inden næste 1ste October indsende modellerede Skizzer, hvilke derefter maatte underkastes Bedømmelse af en dertil udvalgt Committee, der tillige afgjør med Konstnere de nærmere Bestemmelser om Prisen (intil 500 Specier), Udførelfestiden m. v. Denne Committee formenes ligesom den i forrige Aar at maatte bestaae af 7 Medlemmer. Skulde ingen Skizzer indleveres, eller skulde blandt de indkommende ingen findes qualificeret til at samme ønskes udført i de Større, da forbeholdes de nævnte 500 Species til at anvendes i Forbindelse med de for et af de 3 næste Aar bestemte 500 Species paa saadan Maade, som af Generalforsamlingen til sin Tid nærmere maatte bestemmes. — Da i sidst afgigte Aar ikun tre af vore sig i Udlændet opholdende Konstnere, Sonne, Holm og Constantin Hansen, have hjemsendt og tilbuddt Foreningen Malerier, nemlig hver eet Maleri, hvilke alle ere kjøbte, og da det dog i flere Henseender synes stemmende med Konstforeningens Niemed, navnligen at yde de fortrinligere af disse Konstnere al den Opmuntring, der kan bestaae med Foreningens Larv, er det derhos Administrationens Ønske, at et vist Antal af fornævnte unge Konstnere, som opholder sig udenlands, maatte for indeværende Aar opfordres til at indsende til Foreningen Malerier over selvvalgte Gjenstande til en Priis, de selv derpaa maatte bestemme, dog at denne ei overstiger 150 Specier. Saafremt dette bisaldes af Generalforsamlingen, skal der i samme blive fremlagt en Liste over fornævnte Konstnere, blandt hvilke da foreslaaes, at Opsordningen maatte udgaae til de sex Konstnere, som ved Betingning erhølde de fleste Stemmer.“

— „Thorvaldsen har modelleret et Par nye Basreliefs: Homer, der synger for Grækerne, og en Gjentalgelse af sin tidligere Composition: Briseis, som føres bort fra Achilles.“ — „At de i Rom værende Danse, som sædvanligt, have seiret sidste Juul, folger af sig selv. Festen holdtes hos en dansk Maler, som til denne Højtid paa det Eleganteste havde decoreret sit Atelier. Alle Væggene var afdelte ved Thyrusstave med forgylte Pineæbler, omlyngede af Bedbende, og Tælerne var prydede med Bildeleder, Alt componeret af ham selv. Der saae man blandt

gendet Julebukke og Nisser, som droge over Ponte Molle med Julegaver for at holde Juul i Tiberstaden, fremdeles, hvorlunde Julestenen kom paa Kjellingen, Nisser, som dandse om Julegrøden, Nisser, som slæs med Katte, og Krabbe Gryden. Paa Døren var malet en Nisse, som kommer for silde, Alt udskippet af Orangepapir og klinet paa fort Grund med hvide Contourer. Det Hele havde et øgte konstnerisk Anstryg, og stod i fuldkommen Harmoni med den muntre, fødrelandske Tone, som beslede hele Selskabet."

„Danst Kunstmblad.“

— I Anledning af den i Nr. 33 af d. Bl. indførte Artikel, under Overskrift: „Værnepligt“, læses i Nr. 26 af Ove Thomsens Avis følgende „fra paalidelig Kilde“ modtagne „nærmere Oplysninger“, hvilke vi, efter den tilsejede Anmodning, med fornioelse hidsætte: „Med Hensyn til den omtalte „Skipper, som uden at have Styrmands-Examen forte et lille Kystfartoi“, bemærkes blot, at de saakaldte Søretskippere (til hvilke den omtalte Sømand hører) ikke ere fritagne for Udstyrning, men at Indrolulingschefen kun udskriver dem, naar ingen anden haves. Hvad derimod den 40aarige Selvæier af en Bondegaard angaaer, da beroer denne Beretning paa en aldeles feilagtig Angivelse, da en saadan Person lige saa lidet er udskrevet, som han kan udskrives. Muligen sigtes herved til, at i Hvor udskrevet en „ugift Huusmand med 3 Skpr. Harkorn“, uden Lodtækning; men dette stede, fordi han, under det falske Paastud at være bortreist for at sege Lyre, udeblev fra Sessionen, men efter det øvrige Mandstabs Anmeldelse var hjemme. Dette er efter Anordningerne; og den større Deel af de heelbefarne Matroser, der træffes hjemme, ere bosatte Mænd. Desuden kunde vel den, som kunde være borte fra sit Hjem med et Goffardtsfib, ogsaa være det med et Orlogsfib. Det skal ofte være vanskeligt at saae befarne Matroser, fordi der i Almindelighed ere ligesaasaa hjemme af disse, som der er Mængde af Søvante og Usøvante, hvorfor det ogsaa almindeligen ansees for onskeligt, at der i saa Henseende maatte træffes hensigtsvarende Forandringer i denne Deel af Lovgivningen.“ Disse Oplysninger ses at være givne for at vise: „at der i det omhandlede tilfælde ikke ere begaact noget Feilagtigt eller Urigtigt fra vedkommende Indrolulingschefs Side, om man end kunde ønske Principet for Udstyrningen forandret.“ Da Artiklens Tendents netop var, at henvende vedkommende højere Autoriteters Opmærksomhed paa, hvor onskeligt det vilde være, om den strenge Lovs Bud i dette Stykke kunde modificeres efter Billighed, seer man, at Ønsket om en Forandring i saa Henseende er utalt fra begge Sider.

— S. Bl. meldes, efter private Beretninger, at det i Københavnspostens Artikel „En forsvindende Skov“ paaankede Uvæsen drives i saa høj en Grad, at „de om-

hugne og bortstaaalne Treers Tal i Aar beløbe sig til over elleve hundrede! Ja Skovtyven skulle endog ei alene plyndre ved høihs Dag, men endog nyligen midt om Dagen have oversafdet en Skovbetjent, som vilde sætte Grænder for deres Virksomhed, hvilket skal have haft Fleres Fængsling til Folge.“ (En os tilhændekommen authentisk Oplysning angaaende hin Artikkel vil blive meddelest i et af de følgende Nr.)

Nyt Novelle-Bibliothek.

Første Bind (1ste til 7de Heste) har nu forladt Presen, indeholdende: De tre Kuttere, af Marryat; Kjøbmandens Datter, af Garrison; de to Perser, af Arnaud; Hr. v. Sacken, af W. Alexis og det sonderlagne Kruus, af Zschotke; og 2det Binds 1ste Heste, som indeholder: Simon Feline, af Mad. Dudevant (George Sand), vil i disse Dage blive tilbragt Abonnenterne. — Hver Uge udgives et Heste i Lommesformat, stort 64 Sider, som, med trykt Omslag, leveres Subscribenterne for 12 f., eller quartalssiter (for 13 Hester i 2de Bind) 1 Rbd. 48 f.; hvorimod Bogladeprisen for Ikke-Subscribenter er 24 f. pr. Heste. — Dette Hesteskrift er tillige en Fortættelse af det fra medio 1835 til forrige Aars Udgang udgivne: „Novelle-Bibliothek“, hvis hele Suite, ialt bestaaende af 86 Hester, overlades de paa „Nyt Novelle-Bibliothek“ tiltrædende Subscribenter, for den nedsatte Pris af 6 Rbd. Subscriptionsprisen paa den saaledes sluttede Suite udgjorde 10 Rbd., til hvilken Pris complette Exemplarer endnu erholdes. Enkelte Bind og Hester kunne derimod kun overlades Ikke-Subscribenter til Bogladeprisen: 24 f. pr. Heste. — Foruden enkelte originale Noveller optages i dette Bibliothek Oversættelser fra Originalsproget af de fortrinligste Frembringelser i Novellesaget, i Særdeleshed af den nyeste franske og engelske Literatur. Abonnement modtages paa Hjørnet af Adel- og Gothersgaden Nr. 8 i Stuen, samt for Udgiveren, Hjørnet af Chrystal- og Norregade Nr. 242, 1ste Sal, hvor tillige de udkomne Hester ere at erholde.

De som maatte ønske fra 1ste Februar d. A. at tiltræde Abonnementet paa Københavnsposten, ombedes behageligt at tegne sig paa et af de ovenfor nævnte Sider. Tiltrædende Abonnenter kunne tillige erholde forrige Aargang complet for den nedsatte Pris af 6 Rbd.

Det Kongelige Theater. — Imorgen (Tirsdag) opføres: Jean, en Pas de deux og De Danske i Paris.

Færdig fra Trykkeriet Mandag Eftermiddag Kl. 5½.

Før dette Blad tegner man sig heri Staden paa Hjørnet af Adel- og Gothersgade, Nr. 8 i Stuen, og i Provinserne paa alle Kongelige Postkontoirer; Prisen er quartalssiter 2 Rbd. 48 f. S. og X. for indenbyes og 3 Rbd. 8 f. Sølv for udenbyes Abonnenter.